

naar de dog tillige omtalte, at paa samme Maade, som Forholdene ere ordnede i Brüssel, ere de ordnede i Antwerpen, Gent, Brügge og Mons; thi dette maatte dog bedre end noget Andet have viist dem, at de ikke her havde at gjøre med Noget, der i mindste Maade kan kaldes national Scene, nationalt Skuespil, nationalt Theater, men udelukkende med Noget, der er Forlystelse. Disse større belgiske Byer, som her ere nævnte ved Siden af Brüssel, ville alle have det Samme at byde deres Indvaanere, det er gaaet med dem, som Oberst Tscherning pleiede at sige i gamle Dage, naar de have seet i andre Byer en Opera og Ballet, saa sige de som Stegfried von Lindenbergs: „So ein Ding muß ich auch haben!“ og saa have de faaet noget Egnende ved at give Entreprenuren en vis lille Understøttelse, leie ham Theatret paa billige Vilkaar. Saaledes have Antwerpen, Gent, Brügge og Mons ligesom Brüssel faaet et Theater, hvor der opføres Opera og Ballet, men hvor der ikke findes Noget, der ligner national Kunst. Tilstanden i Belgien er virkelig i det Hele meget lidet lystelig med Hensyn til Alt, hvad der vedrører Kunst og Litteratur. Der er i Belgien kun allfor meget af det Sletteste, som den fordærvede franske Retning er istand til at præstere. Der er Noget ved den moderne franske Kunst og Litteratur, som i sig selv er misligt og farligt, men som ved at finde den talentfulde og fine Udførelse, der kan naaes i Paris, hvor alle Kræfter ere af første Rang, dog ligesom forædles og løstes; ved nu at overføres til andre Steder, til Theatre, hvor Kræfterne ikke slaae til, hvor Middelmædigheden træder i Talentets Sted, mister dette i sig selv Dvetydige ethvert Skjær af Poesie og synker ned i et lavt Søl, som ofte ligesom er usædeligt. Belgien har levet af at eftertrykke det Franske, Begrebet: contrafaçon helge er tilstrækkelig bekendt i Litteraturen, og det gjælder ogsaa for Kunsten. For Kunstens Skyld: Gaae dog ikke hen og peg paa noget Saadant, for at give os Exempler til Efterligning! Jeg vilde ønske, at den høitærede Cultusminister — istedetfor de

Understøttelser til Geologer for at reise til Dronningestolen, som et æret Medlem (Berg) forleden anbefalede — maatte ville tildele Reiseunderstøttelse til de ærede Herrer af Mindretallet, for at de kunde reise til Belgien og see, hvad der præsteres paa Grand Théâtre de la Monnaie og Brüssels andre Theatre; de vilde da sikkert vende tilbage, om ikke med forbedrede Anskuelser om Theaterforhold i det Hele, saa i alt Fald med den Overbeviisning, at omtrent det sletteste Sted, hvor Danmark kunde gaae hen for at lære Noget i Retning af Theaterforholds bedst mulige Ordning, er Belgien.

Der er flere Punkter i Udviklingen af Mindretallets Motiver, som jeg tilstaaer, at jeg ikke har begrebet, men jeg skal ikke dvæle videre derved. Jeg skal heller ikke opholde mig nærmere ved den Ugeneerthed, hvormed Mindretallet troer at kunne raade over det kongelige Theaters Repertoire og dets Forfattere, ved den Maade, hvorpaa det troer, at det er tilladt for Lovgivningsmagten at vedtage en Bestemmelse om, at Stykker, der tilhøre det kongelige Theaters Repertoire, skulde kunne spilles omkring paa andre Theatre i Landet imod en „passende Afgift“ til det kongelige Theater og vedkommende Forfattere. Saaledes tumler man virkelig ikke med den litteraire Eiendomsret. Rigsdagen har erklæret i en Lov, som den har vedtaget, at den litteraire Eiendomsret er lige saa god som enhver anden Eiendomsret, og man har ikke Lov til at disponere over, hvad en Forfatter har overgivet Theatret til dets udelukkende Brug, saa at man lader andre Theatre bruge det, og vilkaarlig fastsætte, hvad Godtgjørelse Forfatteren derfor skal nyde. Jeg skal nu væsentlig holde mig til de positive Forslag, der foreligge fra Mindretallets Side. Den ærede Drøfører (Fenger) udviklede sin Opfattelse af Post 4 i Mindretallets forslags § 2 og yttrede, at den indeholdt mange „smukke Tanker“; det pleier nu egentlig ikke at være en Roes for et Lovforslag, at det indeholder mange smukke „Tanker“. Lovene skulde indeholde gode og fornuftige Be-